

POP

Skozi stoletja in povsod po svetu je bilo mnogo različnih oblik glasbe v določenih časovnih obdobjih zelo priljubljenih, vendar pa se nobena ne more primerjati z obsežnim vplivom popularne glasbe, ki je vzknila v Ameriki sredi petdesetih let prejšnjega stoletja in se je nato že v naslednjem desetletju razširila skoraj po vsem svetu.

Z rock'n'rollu dodanimi doo-wop pesmimi in soul baladami je nastal ta novi pop mladih, z včasih posvetnimi besedili in mnogokrat hrupnimi ritmi, ki je prvi uspel spolno energijo združiti skupaj z mladostniškimi strahovi in uporništvom v svoj izraz.

Povojna generacija otrok, ki ni bila več pripravljena ugoditi zahtevam odraslih, da se vede in oblači kot odrasli, se je hotela uveljaviti pod lastnimi pogoji, pop glasba pa je bila orodje, s katerim je to tudi dosegla. Nič več osladnih pevcev, plesov v strogem ritmu, dolgočasnih uspešnic, na primer How much is that Doggie In the window? Nova glasba je zahtevala sprostitve zavor in nebrzdano zabavo, ne pa zapravljanje časa s postavljanjem na uličnih vogalih – poudarjala pa je tudi razkol med Mamo in Očetom ter njunim prenapetim, nepokornim naraščanjem.

Nenadoma so se tako v besedah kot tudi v ritmu začela izražati čustva mladostnikov, saj je glasba postala dostopnejša, ker za njeno izvedbo ni bilo potrebno šolano obvladovanje glasbila in glasu.

Sredi petdesetih let je pop tako prvič resnično postal glasba množic, mladine, ki je v njej tako uživala, kot jo je sama izvajala. Pod vplivom Elvisa Presleya in Buddyja Hollyja se je prodaja kitar dvignila v astronomske višave in ni trajala dolgo, da se je na obeh straneh Atlantika začelo pojavljati na tisoče novih glasbenih skupin.

V obobužani Veliki Britaniji, ki se je še vedno spopadala s posledicami druge svetovne vojne, je skiffle glasba, ki ima korenina v R&B glasbi, predstavljala praktično rešitev mladini, ki večinoma ni imela denarja za nakup dobrih glasbil in možnost, da si je ob njej pridobila osnovna znanje veččin, ki so jih nekaj let zatem posamezniki znali uporabiti v svojo veliko korist.

Medtem pa je, še pred drugim razcvetom pop glasbe, njena prva faza nadaljevala svojo smer. Ko so se petdeseta leta prevesila v šestdeseta in so stvari še vedno vodili belci, so družbeni pritiski in samouničevalno razpoloženje privedli do konca črnškega rock'n'rolla, ki so ga nekateri belci imenovali >>džungelska glasba<<.

POP 50. LET

Sredi petdesetih let sta ameriško in britansko prizorišče pop glasbe doživela temeljit pretres starega reda. Do sredine desetletja so bili radijski valovi, prodajalne plošč in džuboksi polno jokavih balad. Popevk in instrumentalne glasbe, ki je večinoma ustrezala okusu odraslih belcev.

Vodilni ustvarjalci:

- Paul Anka
- Pat Boone
- Lonnie Donegan
- The Everly Brothers
- Connie Francis
- The Platters
- Elvis Presley
- Tommy Steele

- Bill Haley & his Comets
- Butty Holly
- Jerry Lee Lewis
- Frankie Lymon

DOO – WOP

Čeprav je na mnogo ploščah z uspešnicami Doo – Wop glasbe popolna instrumentalna spremljava. Pa so glasbene skupine navadno začele z Acappella petjem (zborovsko petje brez instrumentalne glasbe). Skratka, to je bila glasba, ki je zahtevala skupinsko sodelovanje in ne instrumentalnega ozadja ali znanja. Izvajali so jo na ulici, da bi se raztresli, zabavali ali prišli do profesionalne kariere.

Zvrst je dobila ime po neartikuliranih vokalih v ozadju, ki so ji velikokrat dajali ritem. Z R&B začinjena doo – wop glasba je bila ena najbolj priljubljenih vej, povezanih z rock'n'rollom v drugi polovici 50. let. Najvidnejša značilnost čustvenih, romantičnih balad in lahkotnih, poskočnih, včasih komičnih skladb so bile njihove prepletene harmonije, ki so imele svoje korenine ne le v gospelu, temveč tudi v ameriških vokalnih črnskih skupinah iz 40. let, Mills Brothers in Ink Spots.

Vodilni ustvarjalci:

- The Coasters
- The Chords
- The Clovers

SKIFFLE

Poceni akustična kitara, washboard (pralnik), nekaj naprstnikov, skrinja, držalo za metlo, kos žice in glasbena nadarjenost – to je bilo vse, kar je bilo potrebno za Skiffle glasbo. Mešanica ameriškega jazza, bluesa in folk glasbe je ustrezala britanskim najstnikom, ki so bili večinoma brez denarja in je za nekaj časa rock'n'rollu odvzela vodstvo.

SKIFFLE je bila ritmična in vesela glasba, poangležena različica črnske glasbe, ki se je upirala na blues, jazz, rag in tradicionalno country glasbo. Vzklila je v Ameriki ob koncu devetnajstega stoletja, povsod na jugu pa so jo med letoma 1920 in 1930 izvajale skupine, imenovane >>skiffle<<.

Vodilni ustvarjalci:

- Lonnie Donegan
- Johnny Duncan
- Tommy Steele

POP 60. LET

Ko so se bližala 60. leta, je kontroverznost, ki so jo povezovali z rock'n'rollom, na obeh straneh atlantika počasi nadomestila uglajenost, vendar pa je zanimanje zaradi glasbenikov, kot so Elvis Presley, Bobby Darin, Ricky Nelson, Sam Cooke in v Veliki Britaniji Lonnie Donegan, Billy Furry, Cliff Richard, na glasbenem prizorišču ostajalo.

Najbolj znana in poslušana skupina v 60. letih so bili The Beach Boys.

Opis:

The Beach Boys je ameriška glasbena skupina, ki je v 60-ih letih zaslovela zaradi harmoničnih vokalov in besedil, ki so odsevala kulturo kalifornijske mladine tistega obdobja. Leta 1961 so jo ustanovili bratje Brian, Carl in Dennis Wilson, njihov bratranec Mike Love ter prijatelj Al Jardine. Tekom njihove kariere so se na ameriško lestvico 40 največjih hitov uvrstili kar 36-krat, štirikrat na sam vrh.

Leta 1966 so izdali album Five Sounds na katerem so se predstavili s kompleksnimi kompozicijami in domiselnimi aranžmaji. Dandanes Five Sounds velja za enega najboljših albumov zgodovine popa. Uspeha albuma Five Sounds nikdar niso več dosegli. Leto 1968 velja za najslabše leto v njihovi karieri. Zaradi neuspešnosti je Brian Willson padel v močno depresijo in začel jemati mamila ter naposled prenehal sodelovati v skupini.

Zaradi Brianovih težav in smrti Dennisa (1983) ter Carla Wilsona (1998) je skupina večkrat spremenila zasedbo in glasbeni slog, vendar še vedno deluje. Po podatkih Billboard Magazine so prva ameriška glasbena skupina po številu prodanih albumov in singlov.

POP 70. LET

Na začetku 70. let sta se rock in pop glasbeno še naprej oddaljevala. Pop pa je cilj na le na vse mlajše občinstvo, temveč tudi vse bolj na vse starejše.

Najbolj priljubljena izvajalca popa sta bila David Bowie in Marc Bolan.

EVROPOP

Sredi sedemdesetih let je postala zelo priljubljena švedska skupina ABBA. Ime so sestavili iz svojih imen Agnetha, Bjorn, Benny in Anni – Frid. Njihovi največji hiti so Mamma Mia, Dancing Queen, S.O.S

POP 80. LET

Pop glasbo 80. let so neposredno izoblikovali trije dogodki, ki so še posebej spremenili glasbeno tržišče.

V prvi vrsti je bil to napredek tehnike, preprost sintetizator si zamenjale razne nove naprave, programirani bobni, posnemovalci zvoka, praktične, dostopne naprave, s katerimi so lahko s pritiskom na gumb posnemali glasbo celotnega orkestra.

Drugič. Pojavila sta se MTV in promocijski video, s pomočjo katerega je skupina Buggles, katere producent je bil mogočni Trevor Horn, leta 1980 uspela s skladbo Video killed the radio star. In nenazadnje, meja med črnsko in belo glasbo se je nepreklicno zabrisala, kajti po neverjetnem uspehu albuma Thriller Michaela Jacksona so se vsi usmerili v pogon za denarjem, zato so soul rock, pop in disco zmešali v vedno bolj homogeno celoto. Medtem ko se je Michael Jackson oklical za kralja popa, smo kmalu dobili tudi kraljico.

MADONNA

V New Yorku si je bivša plesalka utirala pot k slavi. Od svoje prve disco uspešnice Holiday je Madonna leta 1984 nadaljevala uspeh s predrzno, prodorno in nepozabno Like a Virgin. Madonna je takrat začela svojo skoraj dve desetletji trajajočo neprekosljivo ustvarjalsko kariero, ki seveda traja še danes.

Madonna se je rodila 16. avgusta leta 1958 v Bay Cityju v Michiganu in odrasla v Rochester Hillsu. Ko je bila stara 17 let, je odšla v mesto New York, kjer se je želela uveljaviti v sodobnem plesu. Po nastopanju kot članica pop glasbenih skupin Breakfast Club in Emmy je leta 1983 izdala svoj po sebi imenovan prvi album in nato v 1980. letih posnela tri zaporedne studijske albume, ki so se vsi povzpeli na prvo mesto lestvice Billboard 200.

Ponovni uspeh ji je leta 1998 prinesla izdaja albuma Ray of Light, ta je bil deležen tudi priznanja kritikov. Nato je posnela še štiri odlično sprejete studijske albume.

Madonna je nastopila tudi v 22 filmih. Čeprav jih je tako po kritični kot komercialni plati precej propadlo, je za vlogo v filmu Evita leta 1996 prejela zlati globus. Po ločitvi od igralca Seana Penna je Madonna zanosila s svojim osebnim trenerjem Carlosom Leonom, rodila hči in se nato poročila s filmskim režiserjem Guyjem Ritchiejem. Z Ritchiejem imata sina, leta 2008

pa sta posvojila tudi Malavijca Davida Bando, pri čemer so se v medijih pojavile obtožbe, da sta kršila malavijski zakon o posvojitvi.

Nekateri mediji so Madonno poimenovala »ena od največjih pop ustvarjalcev vseh časov« ter »kraljica popa«. S 63 milijoni certificiranih albumov je Madonna po podatkih Zveze ameriške fonografske industrije najbolj prodajana rockovska ustvarjalka dvajsetega stoletja in druga najbolj prodajana umetnica v Združenih državah Amerike.

POP 90. LET

Vse od 50. let je izraz pop obsegal skoraj vso popularno glasbo, ki je nastala od časov rock'n'rolla. Vendar pa so se z vsako generacijo rodile nove glasbene podzvrsti, ki jih je glasbeni posel z vse večjim uspehom opredeljeval in jih tržil, s tem pa se je pogled občinstva na pop glasbo postopno spreminjal. Kljub temu so v devetdesetih še vedno uspevali nekateri umetniki, ki so presegali meje ustaljenih zakonitih žanrov.

Britanske Spice Girls, avstralska Kylie Minogue in ameriška Britney Spears so dosegle tako komercialni uspeh kot pohvale kritikov. Ta ni bil toliko posledica njihove glasbe, kot bolj razvpitosti, česar ob njihovi pojavitvi ne bi mogel nihče predvideti.

VODILNI USTVARJALCI:

- Madonna
- Robbie Williams
- Mariah Carey
- Celine Dion
- Spice Girls
- Britney Spears
- Kylie Minogue

NAUGHTIES POP

(NAGAJIVI POP)

Velika priljubljenost ritem in bluesa se je odlikavala na glasbenih lestvicah, veliko pop glasbenikov je uporabljalo stroge harmonije, tekoče melodije, ritme in izzivalno koreografijo. V tem obdobju je nastalo tudi veliko uspešnic izvajalcev, ki so postali slavni kot člani različnih skupin. To so bili bivši člani Take That Robbie Williams, iz skupine NSYNC je bil to Justin Timberlake, iz Destiny's Child Beyonce Knowles, iz Spice Girls Geri Halliwell in iz Boyzone Ronan Keating, ki so postali zvezdniki kot samostojni izvajalci. Najpomembnejšo vlogo pri ustvarjanju zvezdnikov pa je v začetku enaindvajsetega stoletja dobila televizija. Britney Spears, Christina Aguilera in Justin Timberlake so svoje kariere začeli v zgodnjih devetdesetih kot trije mušketirji, mladi zvezdniki Disneyeve oddaje The Mickey Mouse Show. Desetletje kasneje so zamenjali velika ušesa za uspešne glasbene kariere. Prva, ki je postala superzvezdnica je bila Britney Spears, ki je leta 1999 debitirala z ... baby one more time, na veliko prodajano ploščo v slogu ritem in bluesa, ki je bila podkrepjena z izzivalnimi kriki. Britney Spears si je vstopnico za slavo priborila z dvolično podobo, ki je bila mešanica otroške nedolžnosti in nebrzdane čutnosti. Čeprav so je mediji predstavljali kot lepo vzgojeno in nedolžno, pa so bile njene pesmi v nasprotju s tem, da je bilo besedilo polno namigovanj >>hit me baby one more time<<. Kupci plošč so je pokupili in postala najuspešnejša ameriška najstnica vseh časov.

Čeprav je bil Timberlake kot član NSYNC srednje uspešen, je bil najbolj znan kot fant Britney Spears. Vendar se je par razšel leta 2002, s kariero Spearsove je šlo navzdol, Justin Timberlake pa je istega leta izdal svoj prvenec Like I Love You, njegova zvezda je polagoma zasenčila njeno. Timberlakova mešanica komercialne urbane glasbe in soul popa ni bila ravno izvorna. Vendar je bil toliko pameten, da je delal z uveljavljenimi producenti, kot so bili Neptunes, ter se je z glasbo in plesom v slogu Michaela Jacksona prebil visoko.